

der. Det er der også taget hensyn til i den aktuelle danske oprioritering af bistandsindsatsen i landdistrikterne.

Derfor findes der også i GATT, WTO-aftalen, en række undtagelser for udviklingslandene, som dels giver bedre mulighed for afsætning af deres produkter, dels bedre mulighed for at opretholde beskyttelsen af deres hjemlige markeder. Der blev desuden i forbindelse med underskrivningen af GATT, WTO-aftalen, i 1994 givet tilsagn om en særlig hensyntagen til de mindst udviklede og nettofødevarieimporterende udviklingslande i form af fødevariebistand og bistand til forbedring af deres egen produktion.

Bestemmelserne om udviklingslandene i GATT, WTO-aftalen, vil komme op til drøftelser under ministermødet i WTO i december i Singapur. Det er vigtigt, at liberaliseringen ikke kommer til at ske på udviklingslandenes bekostning, og regeringen støtter derfor arbejdet i WTO med gennemførelsen af beslutningen om at støtte de fattigste og nettofødevarieimporterende udviklingslande.

Regeringen mener desuden, at udviklingslandene må støttes i at udvikle en mere konkurrencedygtig fødevareresektor, således at de bedre kan honorere miljø- og sundhedsmæssige krav, og således at de snarest muligt kan drage fuld udnytte af handelsliberaliseringerne.

Den danske regering lægger vægt på, at der sikres en koordineret opfølgning af topmødets resultater. En sikring af fødevareresikkerheden involverer således en indsats inden for et stort antal sektorer. Det er den enkelte regerings ansvar at tilvejebringe de politiske og økonomiske forhold, som er en forudsætning for fødevareresikkerhed.

En opfølgning af topmødet kan ikke gennemføres af de enkelte regeringer alene eller af en enkelt international organisation. Hele FN-systemet og Verdensbankgruppen må deltage i en koordineret opfølgning af topmødet og må påtage sig et ansvar for at medvirke til, at de beslutninger, der vedtages på topmødet, også føres ud i livet.

Topmødet er ikke en enkeltstående begivenhed, og forberedelserne har faktisk været hæmmede af en for snæver og for lukket procedure i FAO-regi. Topmødets substansproblemer nødvendiggør en bredere basis i det internationale samfund, ligesom den fortløbende indsats skal sikres. Topmødet er en del af en proces, tilrettelæggelsen af opfølgningen er derfor et hovedpunkt for den danske regering.

Jeg vil herefter komme ind på de to konkrete spørgsmål om den økologiske fødevarerproduktion samt bioteknologiens rolle i den globale fødevarerforsyning.

Den danske regering vil arbejde for, at nødvendigheden af miljøvenlige jordbrugsformer fremhæves i topmødedokumentet. En økologisk fødevarerproduktion er nævnt, men ganske kort i teksten til topmødet. Det er i øvrigt sket på dansk foranledning. Men vi må også gøre os klart, at økologisk produktion af mange udviklingslandes regeringer betragtes med skepsis. Udviklingslandene har mange udpinte jorder, hvor den lokale fødevareresikkerhed kun kan sikres, hvis de for en tid tilføres en række hjælpestoffer. Afrikas gennemsnitsforbrug af mineralsk gødning er 20 kg pr. hektar mod 100-300 kg i de udviklede lande. Navnlig fosfatmangelen er så udbredt mange steder i Afrika, at mange efterhånden anerkender behovet for tilførsel af mineralsk kunstgødning til genopretning af udpinte jorder.

I det hele taget har vi brug for mere forskning og dokumentation om økologiske dyrkningsmetoder i udviklingslandene og deres indflydelse på fødevareresikkerheden, førend vi med tilstrækkelig troværdighed kan anbefale dem at eksperimentere mere omfattende med økologisk jordbrugsproduktion. Med denne baggrund kan vi ikke forvente at få yderligere fokus på økologien under topmødet.

Bioteknologien er ikke medtaget i udkastet til topmødeteksten. Bioteknologien omtales derimod i nogle af de tekniske baggrundspapirer, som FAO har udarbejdet op til topmødet. Indholdet af baggrundspapirerne står for FAO's egen regning. FAO beskriver, hvordan tankegangen har udviklet sig i forbindelse med en tilpasning af den grønne revolution. Mens man ved den første grønne revolution løste naturens begrænsninger ved at anvende stadig flere eksterne input, så har man nu et noget andet udgangspunkt.

Man satser nu på en øget modstandskraft over for truslen fra en stadig mere nødlidende natur f.eks. ved hjælp af skadedyrs-, tørke- og saltresistens, ligesom man tilstræber øget anvendelse af biologisk skadedyrsbekæmpelse og såkaldt integrerede planteneringssystemer. Man prøver at indirette produktionen efter betingelserne i de lokale økozoner og øget anvendelse af ressourcerne.

Tankegangen bygger også på, at fattige producenter i ressourcefattige områder vil deltage